

I Statistisk Departements Redegørelse for Valget i April 1920 (Statistiske Meddelelser, 4de Række, 60de Bind, Hæfte 3) blev det paavist, at den i Lovens §§ 47—48 beskrevne Fremgangsmaade med Stemmers Overføring m. m. til Udfindelse af, hvem der var valgt, kunde foretages ved simpel Beregning, hvis man kendte Fordelingen af Stemmer paa de forskellige Kandidater i de enkelte Opstillingskredse. Dette var dog kun nødvendigt, naar Partiliste var anmeldt; var Partiliste ikke anmeldt, fremgik Valgresultatet direkte af Stemmetallene for vedkommende Amts- eller Storkreds.

Da Erfaringerne havde vist, at den gældende Ordning ofte kunde give Anledning til Vanskeligheder, blev det i det i Efteraaret 1938 i Tilslutning til det da foreliggende Grundlovsforslag fremsatte Forslag til en ny Valglov — under Henvi- sning til den nævnte Redegørelse fra Statistisk Departement — foreslaaet, at den endelige Opgørelse af Valgresultatet (de enkelte Kandidaters Valg) blev henlagt fra Valgbestyrelserne i Amts- og Storkredsene til Indenrigsministeriet, jfr. de indledende Bemærkninger til Lovforslaget (Rigsdags-Tidende 1938—39, Tillæg A., Sp. 2561). Ordningen blev tiltraadt af Rigsdagen i Forbindelse med Lovforslagets Vedtagelse, jfr. Lov Nr. 80 af 15. Marts 1939 om Valg til Rigsdagen m. v., men kom som Følge af Grundlovsforslagets Skæbne aldrig til at træde i Kraft, jfr. Lovens § 98.

Med Henblik paa det forestaaende Folketingsvalg har Landets Amtmænd, der er Formænd for Amtsvalgbestyrelserne, rettet en indtrængende Henstilling til Indenrigsministeriet om at søge udvirket, at den omhandlede Ordning nu gennemføres. Fra Amtmændenes Side er der navnlig blevet henvist til, at Kandidatudvælgelsen efter de gældende Regler — som Følge af det store Materiale og Stemmesedlernes Størrelse — faktisk er umulig at praktisere paa tilfredsstillende Maade inden for den Tid, der er til Raadighed, og at det derfor, som Erfaringerne har vist, vanskeligt vil kunne undgaas, at der knytter sig en vis Usikkerhed til Opgørelserne.

Indenrigsministeriet har fuldtud kunnet tiltræde den fremførte Kritik af de gældende Regler og er enig i, at en Ordning som den

i Loven af 15. Marts 1939 indeholdte vil frembyde betydelige praktiske Fordele samtidig med, at den vil betyde væsentlige Besparelser i Udgifterne til Valgbestyrelserne i Amts- og Storkredsene.

Gennemførelse af Ordningen kræver — foruden Indførelsen af de nye Regler om selve Kandidatudvælgelsen — i og for sig kun 2 mindre Ændringer i det gældende System, nemlig 1) at der i alle Opstillingskredse, altsaa ogsaa i dem, der kun har een Afstemningsafdeling, Dagen efter Valget finder en fornyet Stemmeoptælling Sted, og 2) at Opstillingskredsenes Valgbestyrelser foretager en Optælling af Stemmerne paa hver Kandidat i Kredsen (dette finder forøvrigt allerede nu Sted adskillige Steder efter Anmodning fra Valgbestyrelserne i Amts- og Storkredsene). Naar man desuagtet foreslaar samtlige den gældende Valglovs §§ 39—52 afløst af nye Paragraffer, skyldes dette alene Hensynet til at lette Overskueligheden, idet den foreslaaede Ordning nødvendigvis gør Ændringer — i de fleste Tilfælde af formel Art — i de fleste af disse Paragraffer.

De øvrige i Lovforslagets § 1 omhandlede Ændringer er ligeledes Konsekvenser af den foreslaaede Nyordning.

Til § 2.

Efter Bestemmelsen i § 2, Stk. 2, i Lov Nr. 467 af 30. August 1920 om de sønderjydske Landsdeles Repræsentation paa Rigsdagen m. v. gælder der for Kandidater, der ved Valg til Folketinget lader sig opstille i de sønderjydske Landsdele, den særlige Regel, at Stemmer, der tilfalder saadanne Kandidater, skal betragtes som afgivet for det Parti eller det Valgforbund, som vedkommende Kandidat har anmeldt at slutte sig til, uanset om det paagældende Parti (Valgforbund) er kundgjort i Overensstemmelse med Rigsdagsvalglovens § 24. Da der ikke længere findes Grund til at opretholde denne Særregel, der betyder, at Kravet om, at et i Folketinget ikke repræsenteret Parti kun kan deltage i Tillægsmandaterners Fordeling, naar det forud for Valget er anmeldt af mindst 10 000 Vælgere, ikke gælder for Sønderjylland, har man ment at burde foreslaa Reglen ophævet.